

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:
Egy évre 12 kor — fill.
Fél évre 6 kor — fill.
Negyed évre 3 kor — fill.

Egyes szám ára 8 fill.
Hétfői szám 4 fill.

Megjelen minden **hétfőn** délben, **szerdán, pénteken és vasárnap** reggel

Felolvas szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:
Dr. Csillag Károly ügyvédi iro-
dája, Barátok-tere Maszlovecz-ház
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Vojnich palotában
Telefon szám 42.

Nyílóliter sorokint 40 fillér.

A munkások védelme.

Nem vádolhatjuk törvényhatóságunkat azzal, hogy közönyösen nézi azt az általános országos akciózt, amely oda irányul, hogy a szocialismus bajai gyógyíttassanak.

Örömmel hallgattuk tehát a mai közgyűlésen azokat az intézkedéseket, amelyek ez irányban történtek. A szegény osztály védelmét láttuk abban az intézkedésben is, amely a cselédközvetítéssel foglalkozók számának korlátozását rendeli el. Igaz, hogy hozzá kelle tennünk azt még, hogy a szigorú ellenőrzésnek itt sem szabad elmaradnia.

De ennél fontosabb intézkedés, amely a munkás osztálynak idővel valóságos jótéteményévé fog kifejlődni.

Az, hogy maga rendőrségünk vállalta el a munkaadók és a munkások közötti közvetítést; ez minden tekintetben meg fogja teremni jó gyümölcseit. Nem abban látjuk ennek az előnyét csupán, hogy a munka nélküli egyén minden díjazás nélkül tud munkaadóhoz jutni, — de az által eleje van véve annak, hogy mindenféle izgatással és a szegényebb néposztály becsapásával foglalkozó egyének ezeket a munkásokat vezessék és sokszor csak a saját előnyüket látva, tévutra vigyék.

Igaz, hogy ezt az intézkedést úgy a munkaadó mint a munkás közönségnek meg kell szoknia, — de hiszszük, hogy az e célra kirendelt alkaptány, Vojnits Béla meg fog felelni feladatának.

A másik igazán nemes intézkedés a város és a kormány közös ténykedése, hogy megteremtsék azt a kölcsönalapot, amelynek kamataiból kisebb összegű (50 koronáig terjedő) kölcsönöket adnak ki becsületes munkásem bereknek. E kölcsönadás kamat nélkül történik. sőt ott ahol a visszatérítés az adós anyagi sérelmével járna — ott humanitárius tekintetből az behajtatni nem fog.

Ez tehát már nem kis lépés a szocialis bajok javítása terén, hanem eredmény, melynek csak jó következményei lehetnek.

Egyelőre a kormány 2000, városunk pedig 1000 koronát adott az alaphoz, de bizton hisszük, hogy idővel rohamosan fog emelkedni ez összeg — mert hiszen eredmény csak akkor érhető el.

Készséggel üdvözljük tehát a törvényhatóságot e politikai tekintetben praktikus és humanns szempontokból dicséretes tevékenységek terén!

A „Fehér kereszt“ gyűlése.

— Lelenczház Szabadkán —

A jótékonság gárdája tegnap délután 3 órakor bevonult a városháza kis tanácstermébe. Annnyira benne vagyunk a báli referátákban, hogy ha az elnöki asztal élén Pertich Mihályt nem láttuk volna (állítólag már nem foglalkozik bárendezésel), feltétlenül hiányunk kellett, hogy ilyesmi készül. Ezt árulta volna el a szép asszonyok csoportja. De hát még ennél is szebb és mindenesetre fontosabb dologról volt szó.

A szép hölgybizottság ügyesen csinálta a dolgot. Meghívta ez alkalomra városunk főispánját, a polgármestert is és ünnepléses ígéretet tételük, hogy történjék bármi, de ők pártolni fogják a lelenczházat. Schmausz Endre főispánunk ki is mondotta a viszárvonhatatlan ígért és a város polgármestere sem akart udvariatlan lenni és maga részéről is kimondta a pártolás ígértét. A mit pedig a kormány és a magistratus pártol, azt az ügyet félteni nem lehet, kivált ha asszonyok sürgetik.

A mi derék hölgyeink tehát nyugodtan küldik fel a feliratot a főispáni ígérttel és a polgármester kötelező nyilatkozatával, hogy az ideiglenesen létesítendő lelenczház lakbérét a város veszi magára. A „Fehér Kereszt“ pedig hozzájárul a saját pénzéből 1500—2000 frt berendezési költséggel, és ami még ennél is többet ér, saját munkálkodásával, a kezelettel és felügyelettel. Az elnök Pertich Mihály pedig elég furlangosan vezette a hölgygyűlést. — minthogy előre beláthatatlan az, hogy a hölgyek értekezlete milyen dimenziókat vesz, kérte a főispánt, hogy világítsa meg a szönyegen forgó kérdést. A megvilágítás csakugyan jól sikerült. A főispán röviden megismertette az ügyet, hogy egyelőre tulajdonképen csak egy átmeneti intézkedésről van szó és nagyobb terjedelmű lépések csak akkor teendők majd, ha ismervé úgy az egyelet, a város, mint pedig a kormány áldozatkészségét, egy nagyobb berendezésű lelenczházat készülnék majd felépíteni.

Az elnöki határozat tehát az ügy megvilágítása után az volt, hogy a gyűlés tudomásul vette úgy a főispán, mint a polgármester kijelentéseit, ezek után kész a maga részéről is meghozni az áldozatot.

A legközelebbi jövőben tehát meg lesz alakítva itt Szabadkán az új lelenczház, amely a szegény és gyámoltalan 7 éven aluli gyermekek menedékhelye lesz.

A Fehér Kereszt egyeletet illeti tehát első sorban az elismerés a jótékonság e vívmányáért.

Jelen voltak a következő urhölgyek: özv. Vojnich Lukácsné, Birkássné szül. Szuchich Adrienne, Vojnits Alajosné, Vojnits Jakabné, Mamusich Lázárné, Kovacsits Károlyné, dr. Eperjessy Béláné, Geiger Adolfné, Gálffy Györgyné, Vukovits Gáborné, dr. Békeffy Gyuláné, Pertich Mihályné, Taussig Vilmosné, dr. Dembitz Lajosné, Milassin Antónia, Milassin Ignáczné, Le ovus Miczi, Mlinerits Jánosné, dr. Kertész Sándorné.

Közgyűlés.

(Boros palacsokok — finasz doktorok — megtelt terem — „esüti“ — tömjén füst — Mamusits Ágó a zöld asztalnál, stb. stb.)

A közgyűlési terem, báterem képét nyújtotta a mai közgyűlésen. A sarkokban még ott diszelegtek a legutóbbi táncmulatságról ott maradt fenyőágak, a falakon a díszítések karzat publikum is volt, csak Piros Józsi hiányzott.

A mikor a terembe léptem tömjénfüst csapott meg, — gondoltam, ugyancsak lesz ma tömjénezés. És nem is csalódtam, egyik volt elenzéki városatyja ugyancsak tömjénezett a városi hatóságának, az „öreg ágyu“ a zöld asztalhoz ült; élelmes a mi városi hatóságunk, tudja a módját, hogyan kell megnyerni az elenzéki harcosokat.

No de több élénk vitában és kedélyeskedésben is volt részünk.

A közgyűlés lefolyásáról a következő tudósítást adjuk:

Interpellációk.

Dr. Liposzensics Lázár a közlegelőre kihajtott marhák őrzésével megbízott gulyás megfogadása tárgyában nyújtott be interpellációt. Szerinte ezt a jogot a polgármester magának vindikálja, holott ezt a főkapitány és a gazdasági tanácsnok jogkörébe tartozik, kiténik a legutóbbi válaszlásból is, a mikor a gazdaközönség által megválasztott Sörös Mátyást nem fogadta el, illetve a választást nem vette tudomásul. A polgármester valami ártatlan közbeszólást tett, amire dr. Liposzensics azt válaszolta, hogy ha boros palacsok dobálásáról lenne szó akkor közbeszólhat. Nagy láрма keletkezett erre, a polgármester és Gálffy felugrottak és tiltakoztak a

kifejezés ellen míg végre a főispán elismertette a dolgot. A polgármester nyomban megadta a választ az interpellációra, amelyben felvilágosította az interpelláló városatyát, hogy ő korántsem akarja a választás jogát magának vindikálni, de a legutóbbi választás szabálytalan volt s ezért nem vette tudomásul a nála tiszteletet gazdáknak pedig azt mondotta, hogy azért nem erősítheti meg a megválasztottat mert nem a főkapitány és gazd. tanácsnok választották meg. Hálátlanság a gazdák részéről, hogy a dolgot így elferdítették. Lipozsencsis viszonzása után a közgyűlés a polgármester választát tudomásul vette.

A második interpelláció a lapunkban már eléggé ismertett adóügyben volt. A tanács azt javasolta, hogy kérjenek a pénzügyigazgatóságtól kimutatást a fellebezés alatt levő illetéki és adóügyekről és hogy ezeknek behajtása az érintéses függesztések fel, tovább, hogy a pénzügyminisztertől felterjesztés útján kieszaközöljék azt, hogy az adóhatalékosok 10 hónap alatt törleszthessék adójukat.

A tárgyhöz szolt dr. Mamuzsics Félix, aki a pénzügyigazgatóságot vette pártfogásába. Miloszavlyevics Milán aki az adóhátralékok subrevidálását küldöttség felküldését a pénzügyminiszterhez és Szabadka részére külön pénzügyigazgatóságot kért. Mamuzsics Ágoston jóízű humorral tartott felszólalásában ellenezte a küldöttség menesztését mert ugyanmond „mosolyogva fogják fogadni s azt mondják majd feljöttek a Szabadkaiak egy kis adó elengedést kérni.» Mindig járnak ide a doktorok Dr. X. Dr. Y. de csak azért, hogy itt rendelkezzenek és paranesoljanak ne engedje ezt e polgármester aki olyan erélyes szokott lenni. «Sok a beteg azért járnak ide» jegyezte meg valaki. Elfogadja a tanács javaslatát, amit még avval pótoltt meg a közgyűlés, hogy e tárgyhban Dulits Jenő főjegyző, Vojnic Sándor és Vermes Béla orsz. képviselők eljárni fognak a pénzügyminiszternél. A vita befejeztével az elnök főispán lendület beszédben kijelentette, hogy ő minden megtesz amit tehet és igyekszik fog az állam érdekeit a városi közönség érdekeivel összeegyeztetni. A közgyűlés a főispánt megjelözte.

A harmadik interpelláció Miloszavlyevics Miláné volt a szt.-Teréz-tér kikövezése tárgyában, amit a tanács is magáévá tett.

Sertésvágóhid.

Egy csomó terület megváltás tárgyalása után Szalai Mátyás főkapitány számolt be az aradi kiküldetéséről, elmondja, hogy megtekintették az ottani sertésvágóhidat, amelyet nagyon alkalmasnak és czélszerűnek találtak, tehát nálunk is az új kiviteli sertésvágóhid ilyen terv szerint építtessék fel. A közgyűlés elfogadta a tanács javaslatát.

Munkát a kisiparosnak.

A szolgák és szegődvényesek ruházatának varratása tárgyában megtartott árlejtésen két ajánlat érkezett be, az egyikhez nem volt biztosíték csatolva, a másik Krammer Antalé volt, amit azonban szintén nem fogadtak el, mert az eddigi árlatnál magasabb volt. A tanács javaslatilag volt, hogy több kisebb iparosnak adják ki természetesen a biztosítéki összeg leszállításával. A közgyűlés elfogadta.

A munkásközvetítőről és cselédhelyező intézetekről levelezéskünkben számolunk be. Dornstädter József állatorvosnak 42 korona

Jets Lajosnak pedig 58 korona jutalmat szavazott meg a közgyűlés.

Pércsics Béla adóiszteret 1248 koronával nyugdíjazták.

A gyümölcs-fa kertész ügye.

Ruttkay Máté volt gyümölcsfa-kertész ügye még mindig kísért. Ruttkay felebbezése folytán a közigazgatási bíróság feloldotta a közgyűlés határozatát, amelylyel nyugdíjaztatását elrendelték. Az újabb tanácsjavaslat 1600 korona végkifejlesztést javasolt, amit a közgyűlés el is fogadott. A vitához hozzászóltak Dr. Bíró Károly, Dr. Lipozsencsis Lázár, Mamuzsics Ágoston és Miloszavlyevics Milán, valamennyien a nyugdíjaztatás mellett harcoltak.

Megtelt temető.

Mamuzsics Mátyás prépost plébános jelentést tett a tanácsnak, hogy a bajai temető annyira megtelt, hogy még 6-8 napig lesz elég a hely a temetkezésre. A tanács ennél fogva a régi temető mellett 3882 mnyi területnek vásárlását javasolta, amit a közgyűlés elfogadott. Fierst István felebbezésével 150 frtnyi bér elengedése iránt, amit a palesi czukrászda után fizet, elutasított. Több jelenték elenebn tárgy befejezése után a közgyűlés 1 órakor véget ért. —a.

Bácsmezei kereskedők nagyértekezlete.

A f. hó 28-ára (t Szabadkán a „Nemzeti szálloda” nagytermébe hirdettet nagygyűlésre már eddig is a megye minden részéről nagy számban jelenkeztek azok, kik e gyűlésen részt venni fognak.

A nagy érdeklődésből is kitűnik az, hogy mennyire életbevágó kérdést tárgyalnak a kereskedők ez alkalommal. A gyalcos tó ok nem megvetendő mértékben rontották el a kereskedők piacát különösen itt a Bácskában. Valóságos manővert visznek végbe a kereskedelem ellen — és ami a legfőbb bűnük, az: hogy külföldi árucikkeket árulnak az ugynevezett „felsőmagyarországi vászon és gyolcs” cégére alatt; és ebben nem gátolja meg őket senki, mert a régi jogra tudtak eddig sikerrel hivatkozni.

A bácsmezei kereskedők akciója kell tehát, hogy meg hozza a maga gyümölcseit. Kell, hogy a ministerium belássa, hogy a kevesek miatt a sokak érdekeit elnyomni nem lehet: 12000 magyar kereskedő sinit meg a tót-házalók nem épen közhasznu konkurencziáját. A bizottság megbízása folytán felhívjuk tehát a *bácsmezei kereskedők figyelmét* erre a nagygyűlésre, hogy azon f. hó 28-án (vasárnap) minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek. A bizottság szives elnézést kér azoktól, kik esetleg véletlenségből meghívót nem kaptak és szivesen látja ugy a helybeli mint vidéki e szakmával foglalkozó urakat a nagyértekezleten — amely valószínűleg egy országos mozgalom megindítója lesz.

Kitüntetett községi jegyző.

Aranyéremkeresztet egy 48-as honvédnek. A hivatalos lap vasárnapi (f. hó 21-én megjelent) száma a következő legfelsőbb királyi kéziratot közölte:

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán Dosztig József bácskai községi jegyzőnek sok évi hű és buzgó szolgálata elismerésül az arany érdemkeresztet adományozom.

Kelt Bécsben, 1900, év január 7-én.

Ferencz József s. k.

Stoll Kálmán s. k.

Dosztig József 1828. január 12-én született Szegeden. A gymn. 6 osztályát szülőhelyén a VII. és VIII. osztályokat pedig Temesvárott végezte. Az első évi jogra szintén Temesvárott iratkozott be az 1847-48. tanévben, de az ezen időben kitört szabadságharc miatt az iskolák bezáratván, Dosztig József már április elején Budapésre ment és a II-ik honvédszászlóaljba lépett, ahol azonnal káplár lett.

1848. május második felében ez a zászlóalj Szegedre, innen pedig egy éjszakai pihenő után Ó-Becsére rendeltetett. Itt csakhamar át is esett az első lözpróbán. Részt vett Bács-Földvárnál a római sánczokból támadó szerbek ellen vívott ütközetben, amely alkalommal a szerbeket fényesen visszaverték és Dosztig József a balczombján könnyű szuronysebet kapott.

Ó-Becséről a zászlóalj Verhástra vezényeltette és itt őrmesterré lépett elő. Innen két ízben vett részt Szt.-Tamás ostromában.

1849. január elején a zászlóalj két százada, amelynek egyikébe Dosztig is be volt osztva, Péterváradra rendeltetett.

Részt vett a Perczel Mór által vezetett szerencsétlen kimenetű kemenetűi — és kátyi csatákban is, mely utóbbiban a nyakán súlyos szurony sebet is kapott.

A világi fegyverletétel után a császáriak által Pétervárad feladásra szólítottott föl 33 tagu küldöttséget választottak Schaller Károly főhadnagyot elnökül, Dosztig Józsefet pedig alelnökül választván, másnap reggel megindult a magyar sereg keresésére. Salvos conductussal a kezében hamarosan el is érte Aradot. Itt a főhadiszálláson Haynautól kellett a továbbutazáshoz szükséges engedélyt kieszaközölni.

Schaller, a bizottság elnöke, kiról érdemes feljegyezni, hogy Péterváradnak a magyar kormány kezébe juttatásában legtöbb része volt, utközben megbetegedett és így a küldöttséget Dosztig József vezette az együtt ülő császári haditanács elé.

Haynau éktelen dühbe jött, mikor meghallotta, hogy a bizottság Erdélyt is be akarja utazni és az engedélyt kereken megtagadta.

— Ugy körülvetetem azt a várat — mondá ingerülten, persze németül — hogy onnan egy galamb sem fog kirepülhetni.

— Hinein auch nicht! — válaszolt lakonice tört németéggel Dosztig József.

Erre aztán a rettenet Haynau a szó legszorosabb értelmében kikergette a küldöttséget.

Ugyanazon napon a délutáni órákban a küldöttség Arad főterén a térzenét hallgatta, midőn egyszerre csak Haynau, aki szintén ott sétálgalt, egy segédisztje által magához hivatva Dosztigot.

— Eleget láttak-e már? kérdezte Haynau.

— Még nem, — válaszolt kurtán Dosztig Erre a híres fővezér értésére adta a küldöttség vezetőjének, hogy a kért engedélyt már kiadta és másnap reggel folytathatják utjukat Erdélybe.

Vége lévén a szabadságharcnak Dosztig József a besoroztatás elől egyenesen Mélykútra az akkoriban ott mint segédlelkész működött anyai nagybátyjához menekült.

1850. február havában végre Pinkovits Ágoston közbenjárására kineveztek a bajai kormánybiztoshoz irnoknak. Ezt az állását 1850. márczius 3-án foglalta és ezzel a nappal kezdődik Dosztig Józsefnek immár felszá-

zados, levékeny, faramakban, nélkülözésekben és érdemekben egyaránt gazdag közszolgálatának ideje.

1851. szeptember 15-én Bálmonostor, — 1853-ban pedig Dautova község jegyzője lett és ezen állásában 1861. október végéig működött. Ekkor azonban magyar virtusa állásába került. 1961. okt. első felében ugyanis Dautova, Szántóva, Bérég községek előjárói valami árvtári ügyben a bajai adóhivatalhoz csúttattak be, s Dosztig bátyánk a másik két község jegyzőivel a „Bárány” vendéglőbe szálltak. Vacsora után persze a cigány huzta és a beregi jegyző: Kapiánovits János összetűzött a fináncokkal, mert ezek német nótát akartak huzatni, a jegyző urak pedig magyarul. A dolog csakhamar tetlegességre került, és igen természetes, hogy a jó barátok nem hagyják ilyenkor egymást, Dosztig is segítségére sietett társának. De szerencsétlenül járt, mert egy finánc olyan kardvágást mért a bal karjára, hogy egy fél esztendeig élet-halál között lebegett.

A vizsgálat majdnem 3 évig elhúzódott, végre 1863. ápril havában Dosztig József ártatlannak nyilvánított és fölmentetett, a pénzügyőrök pedig elítéltek. Hi nem ekkor már az ő jegyzői állása be volt töltve — és mint az akkori kormánybiztos: Pukovits Ágoston kijelentette — „a közszolgálat érdekében” nem helyezheti vissza Dautovára, hanem kinevezték Kis-Hegyesre helyettes jegyzőnek.

Igy aztán állás nélkül maradván, 1870. márczius 22-én a megyei (vhatósági) közgyűlésen tb. vármegyei aljegyzővé, — 1871. december 28-án pedig a kulai járás segédszolgabírája nevezetelt ki.

Mint segédszolgabíró 1877. márczius 27-ig működött. Ekkor megválasztott B.-Kula jegyzőjévé, s hogy ügybuzgósággal és odaadással él hivatásának, ezt a legfelsőbb elismerés most legkésebben igazolja.

Különfélék.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Bodrogi Irén okleveles tanítónőt a bács-kereszturi állami elemi népiskolához rendes tanítónővé nevezte ki.

— **Vajtermelő szövetkezet Szabadkán.** Városunkban egy nagyfontosságú ügy van kezletkezésben, mely hivatva van a mezőgazdaságnak új lendületet adni, amennyiben egy oly termelési ág felkarolása van tervbe véve, sőt határozottan mondhatjuk, hogy már teljesen befejezett ténnyel állunk szemben, mely eddig gazdáink, különösen az intelligens termelők előtt csak jámbor óhajlás volt. Serbán János orsz. tejjgazdasági felügyelő járt nálunk kedden s úgy a főispán, mint a polgármester előtt tiszteltetett. Kifejtette, hogy a délvideknek Szabadka lévén a központja, egy vajtermelő szövetkezet részére már helyiséget is béreltek s azt a modern gépekkel felszerelik. A gazdák az egész délvidekről ide hordják be a tejet s itt a zsírtartalom szerint fizettetvén, a vajért kapni iognak 97 krt, illetőleg 1 frtot. Egy londoni czéggel van a kormányknak a jelzett árban szerződése, mely a termelt vajat átvenni köteles. Amily üdvös ez a dolog, épp oly érdekes is azon szempontból, hogy Szabadkán lesz a tejfel feldolgozása s erre nézve kért fognak a várostól] egy kis területet, 4—500 nsz.-öllet közel a vasúthoz. Az Alfa Aparator vajkőpülő gépgyár tulajdo-

nosa állítja fel a gépeket a saját költségén s a gazdáknak csak be kell hozni tejfőlet, melyet itt dolgoznak fel. Nevezett urak Szobonya Bertalan ny. kir. f. i. igazgatót is felkeresték s ez ügyben vele is tárgyalnak. A fejleményekről értesítettük olvasóinkat.

— **Felolvasás.** Dr. Mikó Izidor országos nevé író honlap (szombaton) felolvasást tart a Pest szálló kistermében. Ez alkalomból a rendező bizottság a következő meghívót küldötte szét: „A szabadkai kereskedő ifjak társulata f. évi január 27-én este 8 és fél órákor a „Pest szálloda” kis termében felolvasással egybekötött házi estélyt rendez, melyen szívesen lát nem egyetli tagokat is. A rendező bizottság. A felolvasást, dr. Mikó Izidor írta.”

— **Rolli-Polli jutalomjátéka.** Torossi Katiczának közönségünk kedvencének, az utóélettel Rolli-Pollinak február 1-én lesz a jutalomjátéka. Torossi nagyon sok élvezetes estét szerzett már közönségünknek; szorgalmával, bájos megjelenésével, ügyes tánczával úgy kollegának mint a nagyközönségnek kedvencévé lett. Alig van színelőadás amelyen Torossit nem látnánk a színpadon, a pusztá megjelenésének is örvend a közönség. A „Kis almanusz”-t ezt a bájos zenéjű szép operettet választotta jutalomjátékául, amelyben a czimszerepet játssza. Barátai és tisztelői ez alkalomból nagy meglepetésben fogják részesíteni. A jutalmazandón kívül játszanak még Mihályi, Sugár, Gábos és Ferenczi.

— **A Casinó közgyűlése.** A Nemzeti Casinó a hó 28-án közgyűlést tart, az alkalomból a következő meghívót kapták a tagok „Meghívás. Mint a Nemzeti Casinó rendes tagja felkérjük, hogy f. évi január hó 28-án d. e. 10 órákor a Casinó helyiségében tartandó rendes közgyűlésre megjeleni szíveskedjék. Szabadka, 1900. évi január há 16-án. Farkas Zsigmond elnök.”

— **Orvtámadás.** Görög Pál helybeli lakos panaszt tett a rendőrségnél, hogy tegnap este idb. Vojnics Sándor háza előtt valaki orvul hátról megtámadta és kétszer fejbe ütötte. Sebeit a mentők költözték be, a teit pedig a rendőrség keresi.

— **Adós fizess.** Lipoencsics Máté zentai földi lakos tgnap este egyik II. korcsmában mulatott. Mikor távozni akart a korcsmáros felszólította, hogy fizessen, a vendég váltig erősítette, hogy fizetett, de a korcsmáros sehogy sem akarta elhinni: megfogta vendéget és valamivel fejbe vágta úgy, hogy a mentők segítségét kellett igénybe venni.

— **Teaestély Ó Bécseán.** Az ó bécsei izr. nőgyűlet saját alapítókegye gyarapítására 1900. évi február 3-án szombaton a községi nagyvendéglő dísztermében tánczcsal egybekötött teaestélyt rendez. Belépti díj; Személyjegy 2 kor. Családjegy 5 kor. Tekintve a jótékony célt, felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **Szulamith paródiák.** Gomba módon kezdenek napfényre kerülni a „Sulamith” paródiák, hol innét, hol onnét halljuk, hogy írják meg, hogy színe kerül. Lesz „Sulamith” paródia quantum szatis, csak legyen színigazgató, ki valamennyit előadja. Az elsőség talán kétségkívül színházunk karnagyáé — Váradyé, ki még október végén kezdett bele a paródia megírásához, de hogy hogynem az írást abba hagyta és csak most fogott újra hozzá. Azaz hogy már készen is van vele és úgy a kitűnő bohózatos szöveg, mint az ügyesen parodizált zene, egyedül őt dicséri. A színpadi próbákat a paródiából már a uapokban meg is kezdik. Feld Mátás és a kassai három hirlapíró „Sulamith paródiá”-ja tehát nem eredeti eszme, mert Váradyi már a

mult év novemberében hozta nyilvánosságra a paródiáját és így feentebbek — könnyen megiehet, hogy nem is saját inicítívájuk folytán jutottak a paródia megírásához.

— **Felülfizetések.** A szabadkai ker. betegs. pénztár igazgatósága, mint vigalmi bizottság által f. hó 14-én a Pest szálloda nagytermében jótékonycélu tánczvigalom alkalmával felülfizettek: dr. Vécei Samu, Gyálfy György Dr. Klein Adolf 6—6 kor. Vermes Béla 16 kor. özv. Mukits Jánosné 10 kor. Krámer Károly, dr. Barta Antal Jakobszits Gyula 4—4 kor. özv. Vojnits Lukácsné 3 kor. özv. Vojnits Jakabné 2 kor. 40 fil. Kotulány J., Freidenberg Zs. dr. Blau Lajos. Connen V. Kunetz Mór, dr. Weisz Fülöp 2—2 kor. Kulhanek Ernő 2 kor. és ingyen világlítás, Blaszkovits M. 1 kor. 60 fil. Blaboly Károly 1 kor 40 fil. Magyar Mihályné 1 kor. 20 fil. Sugár Béla, Veitzenfeld Lajos 1—1 kor, K. E. 60 fil, Roller F., Tóth B., Schmiéd A., Bende A., N. N. ifj. Szaghneiszter Gy. Horovitz J. N. N. Keiner V. Mannheim Márk 40—40 fillér.

— **Megnyílt a kompözteledés.** Ligyabbra fordult ismét az idő és olvadás állott be országszerte A hatalmas jégpáncél, amely mint valami rettenetes vaslék ülte meg a folyót, szájjal vált, elszórt. Néhány nap óta tiszta már a Duna vize is és uszálló jégdarabok sem zavarják azon a közlekedést. A magyar államvasutak igazgatósága pár nappal ezelőt megnyitotta Gombos és Erdőd között a kompöztelekedést, amely a decemberi havas hideg időkre való tekintettel közel egy hónapon át szünetelt.

— **Gyászistentisztelet B.-Almásán.** Bács-Almásról írja tudostónk: A bács-almásai izr. hitközség m. év decz. hó 28-án elhunyt néhai érdemdu elnökének Rosenberg Adolfnak emlékére e hó 24-én délelőt 10 órákor a teljesen kivilágított és feketével bevont templomban gyászistentiszteletet rendezett. A templom a kitűzött időn zsúfolásig megtelt felekezeti külömbőség nélkül mindkét nembeli intelligens közönséggel. Az első padorsban a gyászoló családtagok, a járás és szolgabírószág vezetői a községi előjáróság tagjai a bíró és jegyzővel élükön és közel és távoiról a külömböző küldöttségek számos tagjai foglaltak helyett. A szertartásos gyászéneknek elhangzása után — melyeket a szabadkai főkéntor Lufschütz ur templomi énekkarával lélekemelő módon oly mesteri precizitással előadott — a szószékre lépett dr. Flesch Armin és méltatta Rosenberg érdemeit családja hitközsége körül, oly hévvel, szónoki tehetségének oly markans kidomborításával, hogy egy szem sem maradt száraz és midőn a lelkes költői lendületű beszédét befejezte, meghatottan sietett mindenki a tudós pappal kezét szorítani. Az izr. hitközsé előjárósága és ennek élén álló alelnöke Wiener Samu ügyvéd dicséretet érdemének ez ünnepély rendezése körül kifejtett ügybuzgalmukért és áldozatkészségükért, melylyel az elhunyt bokros érdemeket szerzett férfit emlékétk kis hitközségünkben megörökítették.

— **Thury Zoltán lapja.** A mióta a Fővárosi Lapok szerkesztését Thury Zoltán vette a gondjába, újra azt kapja ebben az újságban a publikum, ami igazán értékes és szép. A lap első sorától az utolsóig modern szeltemben van megírva. Külsője formás formás s az ára tizenkét forint helyett — csak tizenhat korona egy esztendőre. Igazmondó az egész vonalon, ez a szerkesztőség álláspontja s a ki szereti a tisztán megvilágított helyzeteket a zavaros társadalmi, irodalmi és művészeteti kérdésekben, annak kedves olvasmánya kell hogy legyen a „Fővárosi Lapok” (Kiadóhivatala és szerkesztősége Budapestén, V. Hold utca 15. sz. alatt van. Mutatványszámokat szívesen küld.

— **Világbíró hősök.** Világbírodalom alakítása — nem szoros értelemben vévén a szót, — három ember nevéhez fűződik azóta

mióta az emberiség pályájáról vizsgálandóknak képes. Nagy Sándor, Julius Caesar és Bonaparte Napoleon ez a három. Az első keleten hódított, birodalmának legnagyobb pontja Hellas volt, gazdag, fényes, önérzékes pályát futott meg a sirjai felett birodalmának pusztá romjai is elenyésztek, már, Julius világbirodalmának központja nyugatra vándorolt Itáliába, de széleit Afrikában, Angliában rajzolta meg a mai kor történetírója. Ő már több maradandót alkotott: alapját vetette a római jognak. Életéből mi maradt ránk: Shakespere nagyszéru drámája őrzi nevét, e nélkül csak a történetkönyvekben volna hi deg emlékezete. Nagyjában ő „világbirodalmát” keltette új életre Napoleon. A régi a germánok utódait hódította meg, s kezének sulyát Itália félszigete is. Szellemi téren is Caesar örökében működött. A római jog felélesztése fűződik nevéhez. S mi az emléke? Csak az, hogy Párisban lüktet legelőnköbbsen, legelevenebben. a modern élet, Párisban, a legutolsó világbirodalom nagy fővárosában, hol a Champ Elysée-n sétálok fölött csodálatos aranyzsinór por játszik, szálong a levegőben, mintha, a tünd „gloire” illúziójának permetege volna. A két utóbbi világbirodalom közt egy harmadik is bámolatba ejtette az emberséget: a morokké. Emléke: a romladozó Alhambra megkövült zenéje, kőből faragott álmai, igazán volt mesevilága. Így vonult a világbirodalom keletről mindig nyugat felé, majd fel északra, Fraocziországra, s azóta át is szállott újra nyugatra a Calais-n, s azóta már onnan is utban van, az Óceánon át — Amerikába. A római világbirodalom megalapítójával foglalkozik a világtörténet most megjelent 55. füzet. A tizenkét kötetes nagy munka szerkesztője Marozali Henrik, egyetemi tanár, a rómaiakról szóló kötet szerzője dr. Geréb József. Egy-egy kötet ára díszes fűzőkötésben 8 forint; fűzőnkint és kapható 30 krjával. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek, Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői-ut 18.) s minden hazai könyvkereskedés útján.

SZÍNHÁZ.

A suhancz.

Január 23.

Olyan szép előadásban volt ma része annak a kis közönségnek, amely eljött Konti operettejét a Suhanczot meghallgatni, amelyen még a mai igazán kitűnő ensemblenk is csak akkor produkál ha mindegyik szereplő külön-külön jól van disponálva.

Ma minden egyes szereplő kitűnő jókedvben játszott és énekelte le a maga dolgát.

A czimszerepben *Torossy* excellált. Nem csak játékaival, de ma hanggal is győzte. Eliz szerepét *Gábos Nelli* adta. Gyönyörűen énekel, nagyon szépen játszott. *Mihályi*-val előadott duettjeiket gyönyörűség volt hallgatni. De nemcsak ők, Ferenczi, Lomniczyné Lomniczy, továbbá Szathmáriné és Virág-bátiné kisebb szerepekben kitűnők voltak. Ép úgy Kiss Pista is, és ami különösen szép volt és különös dicséretet érdemel, a karok által előadott finalék ritkán mentek ily precziz kitűnő előadásban, ami nemcsak Váradi dicséretre de a kóristákat is.

Bizony mondom szuffolt házat érdemelt volna a mai kifogástalan előadás. A kis közönség szakadatlan tapsokkal fejezte ki elismerését az előadó színészeknek.

Mária bátyja.

Jan. 24.

Ismét szép előadásról referálhatok. Úgy látszik most akarja ami jó társulatunk megmutatni tudását közönségünknek, hogy a jövő társulatnak annál nehezebb legyen a közönség tetszését megnyerni. (Mert hogy a mostani társulat nem jön vissza az szomorú tény.)

Sugár Aranka, Gábos Nelli, Mihályi, Kiss Pista és Csiky, a főbb szerepben, Ferenczy, Baróthy és Lomniczyné az epizód szerepekben tették élvezetessé az előadást. Közönség kevés volt, ez a kis közönség azonban jól mulla ott.

1450 szám 1899.

Árverési hirdetés.

Alólrott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel köz-hírré teszi, hogy a szegszárdi kir. járásbírószág Sp. III. 862 számú végzése által Wolf Henrik szeg-zárdi lakos javára Szudárovics Lőrincz szabankaj lakos ellen 129 frt. 23 kr. tőke, ennek 1898 évi december hó 16 napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 52 frt. 55 kr. perköltség követelés erejéig erendel: kielégítési ítévérehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 295 frt. — krra becsült sertések, malaczkok és kukoriczából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 1899 V. 1991/3 sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis: Tavankut alperes lakásán leendő eszközlésére 1900-ik év január hó 29-ik napjának d. u. 2 $\frac{1}{2}$ órája határidőül kiűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivataknak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881 évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legelőb-bet ígérőnek becsáron alól is eladatni tognak. Az előtverezendő ingóságok az 1881 évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szabadkán 1900 évi Január hó 8.

Csernyus Zsigmond, kir. bír. végrehajtó.

Kiadó lakás!!

Az István utca és a Terézia-tér 94 számú sarok ház, négy utczai nagy szoba, egy udvari szoba, nyári és téli konyha, éléskamra, két pincze, istálló, kocsiszin nyitott szin. stb. szép nagy kerttel egygyütt azonnal, vagy Május 1-re bérbe adó, esetleg örök áron is előnyös feltételek mellett, szabadkéz-ből eladó.

Értekezni lehet;

Kunetz József fakeskedőnél
Zombori ut 245 szám.

Esemény a magyar irodalomban!

Nagy Képes Világtörténet

Az egyetemes történelem klaszikus könyve, a leggazdagabb történelmi képtár.

Tizenkét kötetben

Eddigél három kötet jelent meg. Négy havonkint jön egy-egy kötet.

Bővebbet a prospektus, melyet mindenki ingyen kap.

A teljes mű ára 192 korona.

Szerkeszti a legkiválóbb magyar írók közreműködésével:

Marozali Henrik

Megrendelhető

3 koronás

csekély havi részletfizetésre

e rendelésel segélyével, mely kivágandó és levelezőlapra ragasztva, hozzátk beküldendő.

Révai Testvérek

Irodalmi Intézet

Részvénytársaság

Budapest VIII., Üllői-ut 18.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET azért eseménye a magyar irodalomnak, mert az első teljes, tökéletes, minden igényeknek megfelelő világtörténelem.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET megjelenésével minden más világtörténelmi mű elavult és értéktelenné vált.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET az élet biblijája és nélkülözhetetlen mindenkinék, a ki művelt ember akar lenni.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET az a mű, melyből az egyén, a család, a társadalom hazaszeretetéet és összetartást tanul.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET fejleszt a művelést, táplálja a tudást, nemesíti a lelket.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET briliáns stílusával és pompás illusztrációival nemcsak tanít, hanem oktatva gyönyörködött is és a legnagyobb szellemi élvezetet nyújtja.

Ezennel megrendelem a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságától Budapestben a

Nagy Képes Világtörténet

című művet 12 kötetben 192 koronáért, tudomásul vevén, hogy eddigél három kötet jelent meg a további kötetek 4 havonkint jelennek meg. Kötelezem magam a társaság pénztárába Budapestben a szállítástól kezdve 3 koronát havonkint mindaddig befizetni, míg a mű teljes vételára törlesztve nincs. Az esetleg elmaradó részeket költségemre postai megbízás útján aradhathók be és ennek be nem váltása esetén a mű teljes hátralékos vételára esedékesek válnak. A mű további kötetei a megjelenés képest és fizetési arányban szállítani.

Kelt: _____ Név: _____

Állás: _____